

Badanie dobrych praktyk realizowanych przez dolnośląskie LGD

Podsumowanie badania realizowanego w ramach projektu

Dobre praktyki krajowe, zagraniczne oraz własne dolnośląskich LGD - źródłem wiedzy i współpracy pomiędzy lokalnymi grupami działania

**DOLNY
ŚLĄSK**

DOLNOŚLĄSKA
SIEĆ PARTNERSTW LGD

„Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Cechy dobrych praktyk

- ▶ Projekt zrealizowany przez dolnośląskie LGD zrzeszone w Dolnośląskiej Sieci Partnerstw LGD
- ▶ Projekt zgłoszony przez realizującą go LGD
- ▶ Projekt zakończony lub zrealizowany z sukcesem
- ▶ Zawiera element wyróżniający w stosunku do innych projektów/ innowacyjny
- ▶ Ma walor uniwersalny - projekt musi mieć cechy wzorca możliwego do powielenia

Metodologia badania

Zgłoszenie potencjalnych dobrych praktyk przez LGD

Wypełnienie formularza karty dobrych praktyk

Opracowanie macierzy dobrych praktyk wg. obszaru interwencji i zrealizowanych działań (zgodnie LSR)

Ankieta internetowa CAWI

Indywidualne wywiady pogłębione

Analiza i wybór dobrych praktyk

Wyniki badania

Źródła inspiracji dobrych praktyk

Które z określić najlepiej opisuje przyczyny powstania projektu?	Odpowiedzi		Procent obserwacji
	N	Odpowiedzi	
Pomysł projektu powstał jako odpowiedź na problem/problemy wskazane w Lokalnej Strategii Rozwoju	12	32,4%	66,7%
Projekt jest kontynuacją wcześniej podjętych działań	8	21,6%	44,4%
Pomysł projektu był oddolną inicjatywą, którą LGD postanowiło wesprzeć/zrealizować	6	16,2%	33,3%
Pomysł projektu powstał w odpowiedzi na niespodziewane potrzeby (ad hoc)	5	13,5%	27,8%
Pomysł projektu wynikał z przeprowadzonej analizy potrzeb, publikacji, badań, raportów, opracowań itp. dokumentów	3	8,1%	16,7%
Inne	2	5,4%	11,1%
Projekt był realizowany w ramach szerszej inicjatywy (konkursu, zadań zleconych, itp.)	1	2,7%	5,6%
Ogółem	37	100,0%	205,6%

Wyniki badania

Obszary, których dotyczył projekt

Na które obszary miał wpływ projekt?	Odpowiedzi		Procent obserwacji
	N	Odpowiedzi	
Lokalna tożsamość i społeczeństwo obywatelskie	11	17,7%	61,1%
Rozpoznawalność obszaru objętego LSR	11	17,7%	61,1%
Kapitał ludzki i społeczny	10	16,1%	55,6%
Rozwój produktów i usług na obszarze	8	12,9%	44,4%
Przedsiębiorczość i rynek pracy	7	11,3%	38,9%
Przeciwdziałanie zmianom klimatu	5	8,1%	27,8%
Rozbudowa niekomercyjnej infrastruktury lokalnej	5	8,1%	27,8%
Rozbudowa komercyjnej infrastruktury lokalnej	3	4,8%	16,7%
Covid_19	2	3,2%	11,1%
Inne	0	0,0%	0,0%
Ogółem	62	100,0%	344,4%

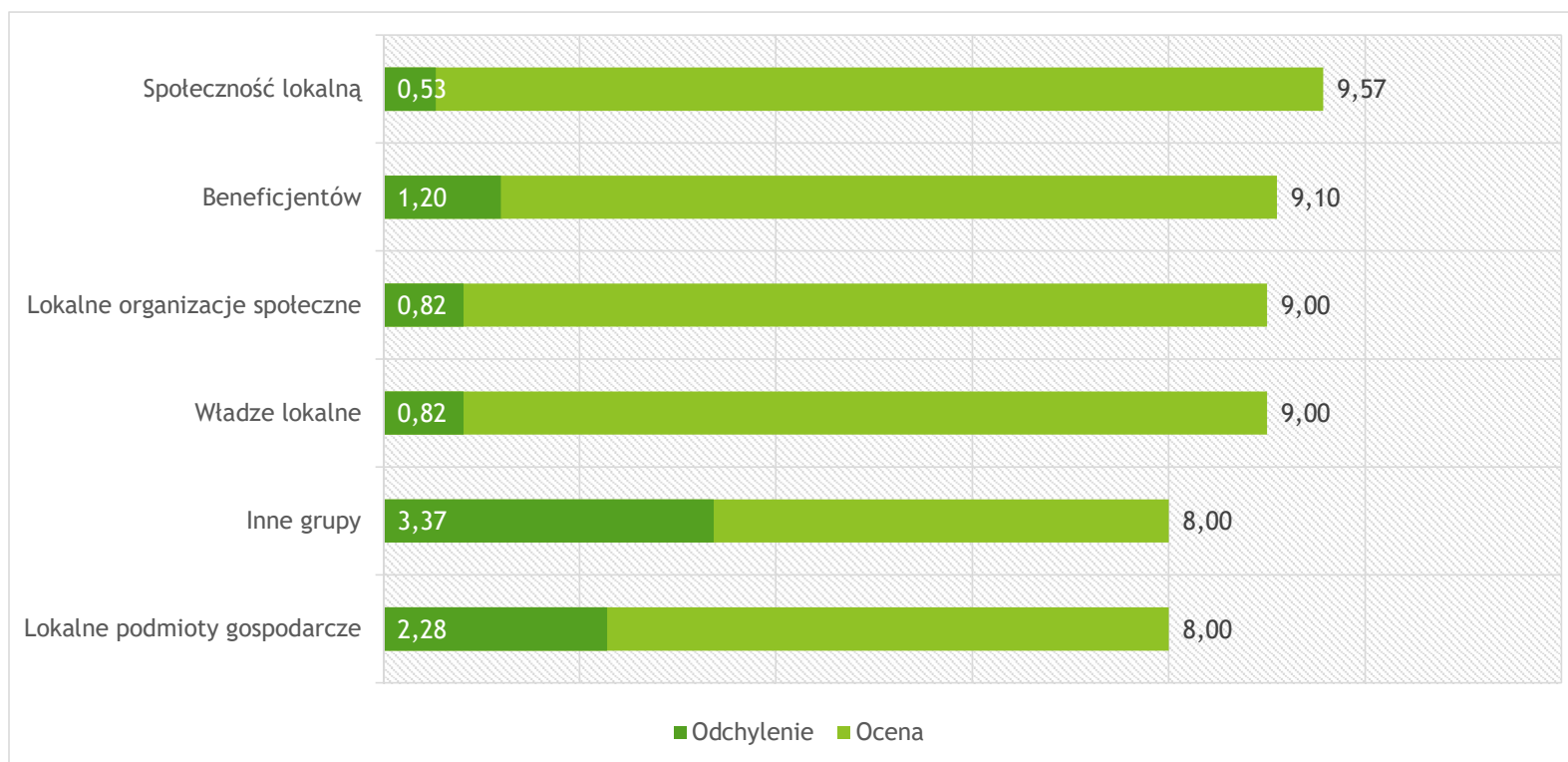
Wyniki badania

Najczęściej wykorzystywane formy i rodzaje działań

Jakie formy/rodzaje działań LGD (wdrażania LSR) zostały wykorzystane w realizacji projektu?	Odpowiedzi		Procent obserwacji
	N	Odpowiedzi	
Aktywizacja	9	28,1%	50,0%
Granty	8	25,0%	44,4%
Konkursy	5	15,6%	27,8%
Operacje własne (OW)	5	15,6%	27,8%
Projekty współpracy (PW)	1	3,1%	5,6%
Inne	4	12,5%	22,2%
Ogółem	32	100,0%	177,8%

Wyniki badania

Ocena dobrych praktyk w grupach interesariuszy

Wyniki badania

Podsumowanie badania dobrych praktyk

- ▶ W przypadku $\frac{2}{3}$ dobrych praktyk przed lub w trakcie projektowania interwencji zdiagnozowano potrzeby interesariuszy
- ▶ Ocena interwencji była wysoka we wszystkich grupach interesariuszy
- ▶ W niemal wszystkich wypadkach działania przeprowadzono zgodnie z założeniami i planem, osiągnięto założone rezultaty krótkoterminowe i efekty długoterminowe
- ▶ Efektywność dobrych praktyk była optymalna - nie można było osiągnąć lepszych rezultatów i efektów za te same pieniądze, ani takich samych rezultatów i efektów taniej

Wyniki badania

Podsumowanie badania dobrych praktyk

- ▶ Zarówno cele główne jak i szczegółowe są wyznaczane bardzo ostrożnie i „bezpiecznie” (pragmatycznie)
- ▶ Istnieją główne obszary interwencji oraz obszary dodatkowe. Istnieje tendencja do uproszczonego postrzegania rezultatów i efektów realizowanych działań
- ▶ Wyznaczane wskaźniki najczęściej mają charakter jedynie ilościowy, a ich poziom jest bardzo zachowawczy
- ▶ Wskaźniki nie oddają realnych efektów działań, ponieważ odnoszą się do bardzo uproszczonego modelu interwencji.
- ▶ Konsolidacja danych na poziomie regionalnym najprawdopodobniej obarczona jest dużym ryzykiem błędu

Wyniki badania

Podsumowanie badania dobrych praktyk - cd.

- ▶ Na etapie opracowywania LSR należy zadbać o właściwą diagnozę i wskazanie celów - wszystkie błędy na tym etapie przynoszą skutki w przyszłości
- ▶ Wysoce pożądane byłoby wykorzystanie wyników ewaluacji w nowo opracowywanej LSR
- ▶ Warto dodać wskaźniki jakościowe mierzące np. zmiany postaw, identyfikację z regionem itp.
- ▶ Możliwość porównań regionalnych jest ograniczona przez zastosowane wskaźniki

Wnioski dla planowanych ewaluacji

Istniejące i spodziewane problemy ewaluacji

- ▶ Dualizm związany z funkcją sprawozdawczą, kontrolną i rozliczeniową, a funkcją poznawczą i projekcyjną (związaną z rozwiązywaniem problemów lokalnych)
- ▶ Nakładanie się terminów realizacji ewaluacji i opracowania LSR - możliwość, a nawet konieczność wykorzystania wyników ewaluacji w opracowaniu nowej LSR
- ▶ Obecnie stosowane wskaźniki nie oddają wszystkich aspektów działań. Niepełny obraz sytuacji ze względu na brak wskaźników jakościowych
- ▶ Wątpliwa możliwość opracowania i porównywania danych regionalnych ze względu na charakter wskaźników i praktykę działań
- ▶ Analiza w skali regionu powinna być źródłem sugestii (np. w zakresie obszarów interwencji, projektowanych działań, celów regionalnych) dla nowo opracowywanych LSR

Wnioski dla planowanych ewaluacji

Schemat ewaluacji - część diagnostyczna

- ▶ Analiza LSR - cele główne - cele szczegółowe - działania
- ▶ Ocena osiągnięcia wskaźników formalnych - produkty, rezultaty, efekty
- ▶ Przegląd dostępnych danych LGD - analiza sprawozdań z realizacji (rzeczowo - finansowych, planu komunikacji, doradztwa), ewaluacji wewnętrznych / ocen okresowych, monitoringu, badań satysfakcji realizowanych w projektach itp.
- ▶ Dostępne dane ze statystyk publicznych

OCENA KOMPLETNOŚCI DANYCH I NIEZBĘDNYCH UZUPEŁNIENÍ

- ▶ Badania uzupełniające (w zależności od potrzeb - jakościowe, ilościowe)
- ▶ Podejście kontrfaktyczne - możliwość obliczenia „zmiany netto” - problem oceny skutków działań na tle zmieniającej się sytuacji zewnętrznej
- ▶ Podsumowanie ewaluacji, użyteczne wnioski i rekomendacje

Wnioski dla planowanych ewaluacji

Schemat ewaluacji - część prognostyczna

- ▶ Zadania i cele wyznaczone w nowej perspektywie (Komisja Europejska, władze krajowe i regionalne)
- ▶ Wskazanie kluczowych obszarów interwencji opracowywanej / przyszłej LSR
- ▶ Sformułowanie (propozycja) celów głównych - celów szczegółowych - działań
- ▶ Sformułowanie (propozycja) wskaźników formalnych - produkty, rezultaty, efekty, oddziaływanie
- ▶ Wskazanie początkowych wartości zaproponowanych wskaźników i sposobu ich pomiaru (szczególnie w odniesieniu do wskaźników jakościowych)
- ▶ (Opcjonalnie) Propozycja ujednoczonych narzędzi badawczych (kwestionariuszy) do pomiaru satysfakcji, akceptacji itp.
- ▶ (Opcjonalnie) Sposoby osiągnięcia porównywalności danych w ramach regionu, Sieci Partnerstw LGD, grupy LGD realizujących wspólnie ewaluację

Wnioski dla planowanych ewaluacji

Kluczowe cechy ewaluacji

- ▶ Wykorzystanie zarówno diagnostycznej jak i prognostycznej funkcji ewaluacji
- ▶ Zindywidualizowane podejście uwzględniające specyfikę LGD - unikanie sztamowych rozwiązań „z fabryki”
- ▶ Możliwie szerokie wykorzystanie istniejących danych, podejście hybrydowe
- ▶ Ocena zrealizowanych w ramach LSR działań w kontekście zmian zachodzących niezależnie od interwencji (podejście kontrfaktyczne)
- ▶ Właściwe sformułowanie pytań badawczych w odniesieniu do przyszłych obszarów interwencji - celów ogólnych i szczegółowych - planowanych działań
- ▶ Katalog wskaźników obejmujący zarówno wskaźniki ilościowe (produktu, rezultatu), jak i jakościowe (oddziaływania) umożliwiające porównywalność
- ▶ Wiarygodny i współpracujący ewaluator - partner

Dziękuję za uwagę

Paweł Timler

SOCJOSKOP.